

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 34g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 207 alin. (2) lit. e) din
Codul administrativ

*(inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ în cazul nerevendicării
încălcării unui drept prin activitate administrativă)*

CHIȘINĂU

13 iunie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 15 februarie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 13 iunie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, ridicată de dl Marcel Smochin, parte în dosarul nr. 3r-619/2023, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători de la Curtea de Apel Chișinău format din dnii Ghenadie Mîra și Grigore Dașchevici și dna Angela Bostan, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 16 iulie 2021, dl Marcel Smochin a formulat o acțiune în contencios administrativ împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, având ca terț pe dl Nicolae Zmeu, acțiune prin care a solicitat anularea actelor administrative.

4. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 22 noiembrie 2023 s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de dl Marcel Smochin.

5. Dl Marcel Smochin a contestat cu recurs Încheierea Judecătoriei Chișinău din 22 noiembrie 2023.

6. La 7 februarie 2024, în cadrul examinării cererii de recurs, dl Marcel Smochin a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ și a punctului 47 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 96 din 20 februarie 2017.

7. Prin încheierea din 8 februarie 2024, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate în partea referitoare la articolul 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ și a respins acest demers în partea referitoare la punctul 47 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, aprobat prin Ordinul Ministerului

Justiției nr. 96 din 20 februarie 2017, și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

9. Prevederile relevante ale Codului administrativ al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, sunt următoarele:

Articolul 17 Dreptul vătămat

„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.”

Articolul 207 Examinarea admisibilității acțiunii în contencios administrativ

„(1) Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

[...]

e) **reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;**

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției susține că modul în care instanța de judecată a interpretat prevederile contestate, prin care acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special atunci când reclamantul nu poate revendica

încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul articolului 17 din Codul administrativ, îi limitează accesul la justiție și dreptul la apărare.

11. În fine, autorul excepției afirmă că prevederile contestate sunt contrare articolelor 20 și 26 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, ține de competența Curții Constituționale.

14. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces și este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. Dispozițiile criticate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

16. Curtea a stabilit în jurisprudența sa, ca o condiție de admisibilitate a sesizării privind excepția de neconstituționalitate, și faptul că prevederile contestate trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea unui recurs împotriva încheierii instanței de judecată prin care a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ. Prin urmare, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (DCC nr. 14 din 7 februarie 2023, § 21; DCC nr. 174 din 7 decembrie 2023, § 20).

19. Curtea reține că autorul excepției a invocat articolele 20 (*accesul liber la justiție*) și 26 (*dreptul la apărare*) din Constituție.

20. Curtea observă că, în prezenta cauză, autorul excepției susține de fapt că prevederile punctului 47 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 96 din 20 februarie 2017, sunt contrare prevederilor articolului 165 din Codul administrativ și articolelor 20 și 26 din Constituție. De asemenea, autorul excepției critică modul de interpretare a prevederilor articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

21. Autorul sesizării solicită, în realitate, să verifice corectitudinea interpretării normelor în discuție de către instanța de judecată. Curtea precizează că problema abordată în sesizare nu vizează constituționalitatea prevederilor contestate, ci interpretarea și aplicarea legii de către instanțele de

judecată. Curtea menționează că aspectele ce țin de interpretarea și aplicarea legii nu sunt, în mod normal, de competența sa (a se vedea DCC nr. 27 din 24 februarie 2022, § 28).

22. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, ridicată de dl Marcel Smochin, parte în dosarul nr. 3r-619/2023, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 13 iunie 2024
DCC nr. 67
Dosarul nr. 34g/2024*